

Уряд виділив майже дев'ять мільйонів на добудову сільської школи

Голова Волинської ОДА Борис Клімчук домігся, аби школу в селі Карпилівка Ківерцівського району було внесено до переліку об'єктів, що фінансуються за рахунок субвенцій із держбюджету. Цей навчальний заклад є одним із найбільших у районі, тут навчається 420 учнів. Школа переповнена, потребує реконструкції. На її добудову уряд уже виділив 8,8 млн. грн.

У Луцьку вшанують пам'ять жертв війни

У Луцьку вшанують пам'ять жертв війни. Основні заходи проходять 22 червня, починаючи з 10-ї години ранку. Цього дня біля центральної стели на Меморіальному комплексі «Вічна Слава» відбудеться покладання квітів, панахида та хвилина мовчання за загиблими у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років. 22 червня буде заборонено звучання розважальної музики на ринках, у торговельних закладах, закладах ресторанного господарства та на підприємствах побутового обслуговування населення.

Відомості.UA
№ 25 (560)

16 - 22 червня 2011 року
<http://vidomosti-ua.com/>

Події

Куди ідеш, Україно?

Україна не тільки молода держава, але й молода нація, котра насправді лише починає формуватися. З цього погляду, відкинувши всілякі популістські гасла про незалежність і свободу, я вважаю значно важливішим знати шлях країни як нації, як єдиного народу, при якому гасло «братерство» неможливо замінити іншим словом.

Чому в Україні м'який повзучий шовінізм знаходить собі нових прихильників?

Головним має стати розуміння нашої багатонаціональної сутності і тої відповідальності перед майбутнім за цілісність і духовний розквіт України, яка лежить на нашому поколінні. Без цього не буде й економічного розквіту. Хіба що через роки 50 більшість громадян нашої країни матиме характерний східний розріз очей, і всі наші сьогодині проблеми втрачатимуть сенс.

Аксиома: на території України живуть люди різних національностей, культур і віросповідань. Ігнорування цього факту — це розкол суспільства та країни.

На жаль, за останнє десятиліття мало хто з політиків і політичних сил не вніс свою отруйну лепту в процес розколу України як нації. І це дало свої плоди.

Тем багато, та головною все-таки стала проблема російської й української мов. Інші мови також викликають питання, однак стосунки перших двох перекинули решту. На спекуляціях довкола реально існуючих гуманітарних проблем, які ніхто й не збирається вирішувати, дехто робить собі політичну кар'єру.

Страшно не те, що одні відстоюють «державну мову», не даючи іншим мовам права на розвиток, а інші вимагають для своєї мови державного статусу. Страшно те, що як одні, так й інші не чувають одне одного.

Мене віддавна хвилювала проблема єдності нації. Я переглянув безліч матеріалів, починаючи з того, якою мовою спілкувалися зі своїм народом святий Володимир Великий і засновник багатьох західноукраїнських міст, у тому числі славного Львова, Данило Галицький. Боюся, що для цілого покоління вже дорослих українців відкрию таємницю, що в Москві стоїть пам'ятник її засновникові, великому князеві київському Юрію Долгорукому, прах якого покоїться саме в київській землі.

Так сталося, що через століття з однієї мови розвинулося дві самобутні, хоча все-таки тісно пов'язані між собою. Але ж не можна випалити те, що Київ — мати городів русь-

ких. І що саме ми — Русь. І сьогодні гордо й красиво називаємось Україною. А вона вже давно не частина російської чи радянської імперії. І тому ми повинні думати про неї, а не про те, яку загрозу несуть ветерани великої війни, залежно від кольору їхніх стареньких пілоток.

Агресивна дерусифікація освіти, коли з 92-го по 2004-й (аж до «помаранчевої революції») кількість російськомовних шкіл скоротилася з 55% до 24%, виливається сьогодні в зворотний процес, коли знову переписуються цілі глави в підручниках історії, і вже на сході країни закриваються українські школи. Сьогодні в тримільйонному Києві залишилося тільки сім російськомовних шкіл (було 600). Для порівняння: у тій же Латвії, відомій своїми антиросійськими демаршами, при населенні в 2,4 мільйона їх — 150! Це аргумент, із яким важко сперечатися, коли хтось звинувачує в утисканні мови, яку вважають рідною майже 40% українців.

Українську мову і культуру треба підтримувати та розвивати державними програмами, а не адмініструванням. Заохочувати випуск фільмів і книг, а не забороняти телевізійне мовлення іншою мовою, запроваджувати обов'язковий переклад фільмів або ж пропонувати обмежити ввезення книг російською мовою.

Пробачте мені, юристу, мою слабкість, але наведу повністю статтю 10 Конституції України:

«Державною мовою в Україні є українська мова.

Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України.

В Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин України.

Держава сприяє вивченню мов міжнародного спілкування.

Застосування мов в Україні гарантується Конституцією України та визначається законом».

Що кому не зрозуміло?

Саме спираючись на ці положення Основного закону та Європейської хартії про регіональні мови, я ще в 2000-му вніс законопроект, яким передбачалося, що російська мова набуває статусу офіційної. Звичайно, законопроект не був прийнятий депутатами. Очевидно, якщо не приймаються закони, передбачені Конституцією країни, значить, це комусь потрібно?

Але ж стаття 10 Конституції перед вами. А норми Основного закону України, як відомо, мають пряму

дію.

У своїй багатонаціональності ми зовсім не унікальні. Та навіть ратифікувавши Європейську хартію про регіональні мови та декларуючи європейські цінності, ми не хочемо знати, що в тій же Європі ця проблема вирішується демократично. Починаючи від надання статусу державної всім поширеним у країні мовам, наприклад, як у Фінляндії та Ірландії, або ж запровадження так званих офіційних мов, як у Чорногорії (сербська, боснійська, албанська та хорватська). У Словенії, Швейцарії та Бельгії державний статус мов поширюється лише на території округів, у яких проживає більшість їх носіїв.

Дуже поширене законодавче право на офіційне використання інших мов без конкретного згадування їх.

Підставою для реалізації такого права є або рішення місцевих органів влади (Іспанія, Сербія, Хорватія), або ж численність відповідної мовної і національної групи (Словаччина, Угорщина).

Гарним прикладом є Іспанія. У статті 3-й її Конституції йдеться:

«1. Кастильська є офіційною мовою Іспанської держави. Всі іспанці зобов'язані знати її і мають право нею користуватися.

2. Інші мови Іспанії також є офіційними в автономних співтовариствах, відповідно до їхніх статутів»

(Іспанія офіційно вважається унітарною, оскільки статuti співтовариств затверджуються парламентом країни)».

Відповідно до цих статутів, офіційний статус має каталонська мова в Каталонії і на Балеарських островах, валенсійська — у Валенсії, галісійська — в Галісії, баскська — в Країні Басків і населеній басками частині Наварри.

Мови народів Іспанії захищаються лише на території історичного розселення цих народів. Хтось чув про те, що баски чи каталонці, котрі мешкають у Мадриді чи Севільї, борються за права своїх мов?

Можливо, для когось буде відкриттям, але Сенат США запровадив поправку, згідно з якою англійська стала офіційною мовою країни тільки в травні 2006 року (в рік 230-річчя незалежності США)!

Раніше англійська не була закріплена на федеральному рівні, проте мала статус офіційної в деяких штатах країни. Так, статус офіційних поруч із англійською мають французька мова — в Луїзіані, гавайська — на Гавайях, а також іспанська — на острові Пуерто-Рико і в штаті Нью-Мексико.

Висновок банально простий: потрібна добра воля. І народ таку волю має. На замовлення Центру «Правова держава» у червні минулого року КМІС провів соціологічні дослідження, які довели, що наш на-

род мудріший від політиків. Наведу лише декілька цифр. На запитання «Чи повинна держава забезпечувати російськомовним громадянам України можливість отримувати шкільну освіту на російській мові?» всього 11,4% з 2747 респондентів по всій країні відповіли «ні». До слова, на Заході України проти були лише 26,5%.

Але кому і навіщо треба лякати людей казками, що лів'яни агресивно ставляться до російськомовних? Це ж підступна брехня! І російську мову там можна почути на кожному кроці — так само, як українську в Харкові чи Запоріжжі.

Приклад Закарпаття з його національно багатолітністю та толерантністю — відповідь усім, хто не вірить у єдність української нації. Але про це політики розмірковують не люблять.

Особливо, коли знову і знову різні «політичні сусанини» зіштовхують простих людей із різними мовними й ідеологічними проблемами, аби потім банально втішатися кожною десятою відсотка росту свого політичного рейтингу, розуміючи, що ці відсотки сліпого народного довір'я можна конвертувати у блага, яких позбавлений простий українець.

Буваючи в різних кінцях України, я щоразу переконаюся, що наша різноманітність у культурі та навіть ментальності — наше багатство. І його треба берегти та примножувати. Великий український поет Тарас Шевченко не буде менш українським від того, що писав чудову прозу російською мовою. А наша гордість Володимир Івасюк — від того, що його «Червона рута» була улюбленою піснею «москалів». Як Микола Гоголь може не бути великим українським письменником?! Сама Леся Українка, котра також писала обома мовами, переклала «Вечори на хуторі поблизу Диканьки» українською мовою.

Пора будь-які фобії — антиукраїнські, антиросійські, антитатарські чи антисемітські, спрямовані на розпалювання ворожнечі, реально та дуже суворо карати.

Ми — українці! Незалежно від того, якою мовою говорили наші діди. Ми громадяни землі, на якій жило багато великих народів і розцвітали цивілізації. Разом ми здолаємо будь-яку кризу чи стихійне лихо, як змогли розруку 90-х і Чорнобильську трагедію.

Але якщо не знищимо чуму шовінізму, ми приречені на багатовікову війну та поразку.

Віктор МЕДВЕДЧУК,
доктор юридичних наук
«Столичные новости», 7.06.2011

■ ФЕСТИВАЛИМО

На «Ночі в Луцькому замку» співатиме «Zdob si Zdob»

З 26 на 27 червня в обласному центрі Волині впає відбудеться арт-шоу «Ніч у Луцькому замку». Бюджет мистецького проекту — 300 тисяч гривень. Свято фінансувати-

муть за рахунок спонсорських коштів.

Як розповіла начальниця управління культури Луцької міської ради Тетяна Гнатів, цьогорічний фестиваль відзнятиметься глибшим зануренням в історію. Традиційно свято розпочнеться з гостин у князя Любарта. Давню епоху відтворюватиме придворний балет «Сгасовіа Danza» з Польщі, який показуватиме розваги знаті на балу. Гості замку насолоджуватимуться середньовічною музикою від гуртів «Stary Olsa» з Білорусі та «Kings & Beggars» із Міста Лева, давні танці демонструватиме ансамбль середньовічного танцю «Пантера» (Львів).

Цьогоріч фестиваль буде напрочуд багатим на вогняні шоу: спочатку відбудеться містерія «Вогонь Луцького замку», згодом — виступи театрів вогню («Танець світлячків» із Полтави та «Вольфрам» із Євпаторії). Містерію ночі доповнюватимуть театр на ходулях «Шоу велетнів» (Євпаторія), «живі скульптури», те-

атралізовані екскурсії «Лабіринтами століть» і «Легенди замку Любарта».

Відома художниця піскованої анімації харків'янка Дарія Пушанкіна та луцький гурт «Подих сонця» творитимуть перформанс «Сон літньої ночі».

Сучасне музичне мистецтво презентуватимуть фолк-гурт «Rock-N» і фолк-рок-етно гурт «Zdob si Zdob» з Молдови.

Традиційно в рамках шоу демонструватимуть фільми, будуть ярмарок майстрів і майстер-класи, частуватимуть стравами та напоями за давніми рецептами.

Очікується, що на арт-шоу завітає до двох тисяч відвідувачів. Минулого року дійство зібрало близько 1700 людей.

Квиток на шоу вартуватиме 100 гривень за умови попереднього придбання, в день дійства його ціна зростає до 120 гривень. Як завжди, до Замкової площі вночі та вранці курсуватимуть маршрутки.

Ольга УРИНА

■ РОЗВАГИ

Тиждень молоді в Луцьку матиме насичену програму

У Луцьку з 22 по 26 червня триватиме Тиждень молоді. Розпочнеться він підбиття підсумків благодійної акції «Серце до серця». Її волонтери у 2010 році зібрали 63 тисячі, а цього року — 125 тисяч гривень. За ці кошти для дітей, хворих на діабет, закуплять медичне обладнання та передадуть його в обласне дитяче територіальне медичне об'єднання.

23 червня відбудеться зустріч студентських лідерів області з головою Волинської обласної дер-

жавної адміністрації з метою активізації розвитку студентського самоврядування.

Візитівкою Тижня молоді стане мультифестиваль «Студентська республіка-2011». Як розповів головний організатор, керівник обласного осередку молодіжної організації «Народно-демократична ліга молоді» Валерій Пельц, цьогоріч у заході візьмуть участь до п'ятисот волинських студентів із тридцяти навчальних закладів. На фестиваль завітають і студенти з Польщі.

25-26 червня у рамках фестивалю проходять студентський конкурс краси «Перша леді Волині-2011», змагання з квесту, брей-ринг, дебатний турнір, турнір із вуличного баскетболу, різноманітні семінари, кінофестиваль, фотоконкурс та інші заходи.

26 червня відбудеться святковий концерт.